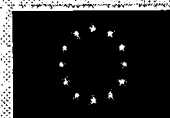

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

PCP01-3
07.06.24

Европейски съюз

Европейски фонд за гарантиране на земеделието
Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони

ОДОБРИЛ:
ТАНЯ ГЕОРГИЕВА
ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
И РЪКОВОДИТЕЛ НА
УО НА СПРЗСР (2023-2027)

7.6.2024 г.

X

Таня Георгиева
заместник-министър на земеделието и хр...
Signed by: Tanya Hristova Georgieva

ПРОЕКТ НА ПРОТОКОЛ

О Т

ТРЕТО РЕДОВНО ЗАСЕДАНИЕ

на

Комитета по наблюдение

на Стратегическия план за развитие на земеделието и

селските райони

2023-2027 г.

05 април 2024 г.

Хотел „Балкан Палас“, гр. София

ПРОЕКТ НА ДНЕВЕН РЕД

за провеждане на 3-то заседание на Комитета по наблюдение (КН) на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г. (Стратегически план 2023-2027 г.)

Предложените теми за разглеждане и одобрение са свързани с прилагането и изпълнението на Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

08:30 – 9:30	Регистрация на участниците, проверка за наличие на кворум.
9:30 – 9:45	т. 1. Откриване на заседанието на Комитета по наблюдение на Стратегическия план 2023-2027 г. Приемане на дневния ред. <i>Таня Георгиева – заместник-министър на земеделието и храните и председател на КН на Стратегическия план 2023-2027 г. за одобрение</i>
9:45 – 11:30	т. 2. Предложение на Управляващия орган (УО) на Програмата за развитие на селските райони (ПРСР 2014-2020) за 17-то изменение на Програмата и даване на мандат на УО да представи и договори окончателния вариант с Европейската комисия. <i>Докладва: Управляващ орган на ПРСР 2014-2020 г. за одобрение</i>
11:30 – 13:00	т. 3. Представяне на предложение на УО на ПРСР 2014-2020 г. за критерии за подбор на проектни предложения по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ и по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ във връзка с предстоящи целеви приеми през 2024 г. по подмерките <i>Докладва: Управляващ орган на ПРСР 2014-2020 г. за одобрение</i>
13:00 - 14:00	Обедна почивка
14:00 – 14:30	т. 4. Предложение на УО на ПРСР 2014-2020 за Индикативна годишна работна програма на ПРСР за 2024 г. <i>Докладва: Управляващ Орган на ПРСР 2014-2020 г. за одобрение</i>
14:30 – 15:30	т. 5. Напредък в изпълнението на ПРСР 2014-2020 г. <i>докладва: Държавен фонд „Земеделие“ за сведение</i>
15:30 – 16:00	Други въпроси
16:00	Край на заседанието

Предложението на Управляващия орган (УО) на Програмата за развитие на селските райони (ПРСР 2014-2020) за 17-то изменение на Програмата е дадено като Приложение 1 към настоящия протокол.

Предложението на УО на ПРСР 2014-2020 г. за критерии за подбор на проектни предложения по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ и по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ във връзка с предстоящи целеви приеми през 2024 г. по подмерките е дадено като Приложение 2 към настоящия протокол.

Предложение на УО на ПРСР 2014-2020 за Индикативна годишна работна програма на ПРСР за 2024 г. е дадено като Приложение 3 към настоящия протокол.

Предложение на УО на СПРЗСР 2023-20270020 за разглеждане и одобрение на промени в бюджета на интервенции в лозаро-винарския сектор е дадено като Приложение 4 към настоящия протокол.

Напредъкът в изпълнението на ПРСР 2014-2020 г. е дадено като Приложение 5 към настоящия протокол.

Списъкът на участниците в Трето заседание на Комитета по наблюдение на СПРЗСР (2023-2027) е даден като Приложение 6 към настоящия протокол.

Заседанието, ръководено от г-жа Таня Георгиева – заместник-министър на земеделието и храните, ръководител на Управляващия орган на Стратегическия план и председател на Комитета по наблюдение, започна в 9:40 ч.

След потвърждение от секретариата на Комитета за наличието на необходимия кворум председателят откри заседанието.

В него участие взеха членове на Комитета, г-жа Здравка Димитрова от ГД „Земеделие“ на Европейската комисия, г-н Размус Лаурсен от ГД „Земеделие“ на Европейската комисия, представители на Управляващия орган на СПРЗСР 2023-2027 г., на Държавен Фонд „Земеделие“ и други, членове и наблюдатели на Комитета.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА приветства всички с добре дошли на Третото заседание на Комитета за наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони. Благодари на всички, които присъстват, както и на тези, които са изпратили предложения по изпратените материали и даде думата на колегите от Европейската комисия.

ЗДРАВКА ДИМИТРОВА обяви, че на днешното заседание, тя и колегата ѝ Размус Лаурсен, ще представляват Комисията. Поради кратките срокове и спешността на свикване на Комитета обърна внимание, че не е имало време, за да бъдат обсъдени вътрешно в DG AGRI предложените промени. Различните гледни точки и мнения, които ще бъдат изразени, ще бъдат изпратени. Пожела един успешен и ползотворен ден на всички участници.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА благодари на г-жа Димитрова и заяви, че днешният Комитет е изключително важен, концентриран е върху теми, касаещи основно Програмата за развитие на селските райони. На финала на самата програма трябва да се вземат отговорни решения по начин, по който да могат да бъдат инвестирани средствата своевременно, оптимално и по начин, по който да не се допусне загуба на финансови средства в края на програмата. Предложението на Управляващия орган (УО) отразява амбицията да бъдат взети реалистични решения за реализиране на инвестиции по предстоящи приеми, както и осигуряване на ликвидност и средства за разплащане по приключили приеми, които имат потенциал да бъдат реализирани в оставащия срок на Програмата за развитие на селските райони.

Предложи преминаване към точките от дневния ред и към разглеждането и гласуването на самия дневен ред.

Съобщи, че са постъпили предложения от:

1. инж. Николай Василев (дирекция „Търговски дружества и държавни предприятия“, МЗХ) - да бъде включена точка в дневния ред за разглеждане на проект за Вътрешни правила за работа на Подкомитет „Гори и горско стопанство“ в рамките на Стратегическия план.

В отговор на полученото предложение тя увери аудиторията, че се работи върху Вътрешни правила и предложения за структуриране на различни подкомитети, един от които е и този в областта на горите и горското стопанство, но с оглед на важността и значимостта на темата, касаеща Програмата за развитие на селските райони, тя предложи това предложение да се разгледа или на писмена съгласувателна процедура, или в следващо заседание на Комитета по наблюдение.

2. Иван Главчовски - Сдружение „Екология, образование и иновации“ Предложението му е точката от Дневния ред за Напредъка по програмата да стане точка 2 от Дневния ред.

Госпожа Георгиева изрази мнение, че е съществено важно времето и съответния кворум за обсъждане на предложенията по точка 2 и точка 3 от Дневния ред, т.е. Дневният ред да бъде запазен по начина, по който е предложен.

3. Предложението на Управляващия орган за включване на точка в дневния ред, към „Други“ е точката за разглеждане на „Промени в бюджета на интервенции в лозаро-винарския сектор“, които са част от Стратегическия план.

Тя изчете дневния ред:

ДНЕВЕН РЕД:

1. Откриване на заседанието на Комитета по наблюдение на Стратегическия план (2023 – 2027 г.)

2. Предложение на Управляващия орган на Програмата за развитие на селските райони (ПРСР 2014-2020) за 17-то изменение на Програмата и даване на мандат на УО да представя и договори окончателния вариант с Европейската комисия.

3. Представяне на предложение на УО на ПРСР 2014-2020 г., за критерии за подбор на проектни предложения по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ и по подмярка 4.2 „Инвестиция в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ във връзка с предстоящи целеви приеми през 2024 г. по подмерките.

4. Предложение на УО на ПРСР 2014-2020 г. за Индикативна годишна работна програма на ПРСР за 2024 г.

5. Напредък в изпълнението на ПРСР 2014-2020 г.

6. Разглеждане на промени в бюджета на интервенции в лозаро-винарския сектор.

Решение на КН на СПРЗСР за гласуване:

Комитетът по наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода (2023 – 2027 г.) одобри Дневния ред на Третото заседание на Комитета по наблюдение на Стратегическия план.

- „Против“ – Няма.

- „Въздържали се“ – Няма.

Дневният ред се прие единодушно.

Точка 2

Предложение на Управляващия орган на Програмата за развитие на селските райони (ПРСР 2014-2020) за 17-то изменение на Програмата и даване на мандат на УО да представя и договори окончателния вариант с Европейската комисия.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА предостави думата на госпожа Елена Иванова – директор на дирекция „Развитие на селските райони“ в Министерството на земеделието за представяне на 17-то изменение на Програмата.

ЕЛЕНА ИВАНОВА поздрави всички и започна с кратко представяне на предложението на Управляващия орган за 17-то изменение на Програмата - преразпределение на средства между

мерки и подмерки, фокус области и други изменения, групирани в съответствие с основните цели на Програмата за развитие на селските райони.

Основните цели на 17-то изменение са свързани с пълното постигане на трите основни приоритета на програмата, а именно: повишаване на конкурентоспособността; устойчиво управление на ресурсите и социално-икономическо развитие на селските райони. Цялото финансово подпомагане по Програмата е свързано с постигане в максимална степен на заложените цели, чиито финансов измерител се определя в рамките на постигане на индикатори и финансови показатели.

Втората причина за основно преразпределение на средства между мерките и подмерките в ПРСР е свързано с ефективното насочване на финансовия ресурс с оглед наближаване на крайния период на допустимост на разходите по ПРСР - 31 декември 2025 година. По тази причина свободният финансов ресурс по програмата следва да бъде преразпределен по начин, който да гарантира пълно, бързо усвояване и ефективно разпределение на средствата за постигане на целите на Програмата.

Третата причина за преразпределение на свободните финансови средства е наличието на готови проекти, налични в ДФ „Земеделие“, които отговарят на условията за допустимост, съответстват на критериите за подбор, за които не е бил наличен бюджет по съответните процедури за прием, обявени през 2021 година и 2022 година по подмярка 4.1, подмярка 4.2 и подмярка 7.2.

В тази връзка ЕЛЕНА ИВАНОВА съобщи, че след извършен анализ е установено, че към месец март 2024 година свободният финансов ресурс по Програмата, който не е договорен и има възможност да бъде преразпределен между мерки и между фокус области, е в размер на близо 177 милиона евро общо публични средства или 4,7 % от бюджета на програмата. Обясни, че цифрата от 177 милиона към настоящия момент може да е претърпяла известна корекция, тъй като част от средствата са били блокирани и впоследствие разходвани по съдебни дела или процедури. С цел балансирано преразпределение на ресурса, предложението на УО на ПРСР е свързано с извеждане на общо малко над 96 милиона евро публични средства.

Тя предложи финансовите средства от подмерките в мярка 1, мярка 6, мярка 16 и неразходваният ресурс от финансовия инструмент по ПРСР, приключил на 31 декември 2023 година, да бъдат прехвърлени към подмерките в мярка 4 и в мярка 7, конкретно в подмярка 7.2.

При така наречените „Площни мерки“ - „Биологично земеделие“, „Агроекология и климат“ също има наличен свободен ресурс, който по обективни причини не може да бъде разходван за целите на тези мерки, тъй като считано от 2023 година стартираха аналогични интервенции в рамките на Стратегическия план. По ПРСР няма възможност за поемане на нови правни ангажименти по мярка 11 „Биологично земеделие“ и мярка 10 „Агроекология и климат“, но свободният финансов ресурс от тези мерки предлага да бъде пренасочен към подмерки 4.1 и 4.2 за инвестиции, свързани с опазване компонентите на околната среда, посочвайки изрично, че средствата отиват за същите цели, спазвайки 30 %-ното правило, изискуемо по европейското законодателство.

Прехвърляне на средства към подмярка 4.1 в две направления:

1. Увеличение на бюджета за процедурата по прием, проведена през 2021 година, в рамките на която са налични 216 броя проектни предложения, които са получили от 34 до 15 точки включително и за които не е бил наличен финансов ресурс. Проектните предложения са обработени, отговарят на всички изисквания и условия за допустимост и насочените средства към тази процедура ще са с цел своевременното сключване на договори и бързо и ефективно изпълнение на тези проектни предложения;

2. Стартиране на целеви прием, който да бъде насочен към инвестиции, свързани с повишаване на ефективността при потреблението на вода в селското стопанство.

Планираният индикативен ресурс е в размер на 21 милиона евро, като към тях ще бъдат добавени остатъците, налични в подмярка 4.1 с цел обявяване на прием с по-висок бюджет.

Прехвърляне на средства към подмярка 4.2.

ЕЛЕНА ИВАНОВА предлага прехвърляне на средства с цел стартиране на целеви прием за инвестиции и дейности, които осигуряват опазване компонентите на околната среда, включително ВЕИ. Предложението за насочване на финансов ресурс по двете подмерки е насочено към опазване компонентите на околната среда и средствата, които ще бъдат заделени, ще останат във фокус областите, които допринасят за постигане на целите за устойчивото управление на ресурсите.

Прехвърляне на средства към подмярка 7.2.

В Държавен фонд „Земеделие“ са налични проекти по няколко процедури, които бяха насочени към изготвяне на проектни предложения за подобряване на общинска инфраструктура, основно улична и пътна инфраструктура. Част от тези предложения са включени в т.нар. „резервен списък“. За тях е необходим ресурс в размер малко над 43 милиона евро и ще бъде извършена проверка за двойно финансиране с инвестиционната програма за общински проекти, определени в Приложение № 3 към чл. 107 от Закона за държавния бюджет. Проектните предложения, които имат сключени споразумения за осигуряване на финансиране с Министерството на регионалното развитие и благоустройството, ще бъдат изключени от финансиране по двете процедури.

Преразпределение на средства в рамките на Подхода „Водено от общностните местно развитие“

Насочва се допълнителен ресурс към бюджета на подмярка 19.4 за текущи и подготвителни дейности. След извършеното преразпределение съотношението на средствата по подмярката ще бъде в размер на 24,5 % и няма да превишава допустимата граница съгласно законодателството - от 25 %. По този начин ще се предоставят допълнителни средства за текущи разходи на Местните инициативни групи и на техните екипи, с цел гарантиране успешното изпълнение на стратегиите в полза на местните общности.

Предложение за промяна в текста на подмярка 4.1 и подмярка 4.2:

Във връзка с намеренията за обявяване на целеви приеми и по двете подмерки, се предлага предефиниране на текстовете, свързани с максималните допустими разходи за един кандидат, за целия период на прилагане на програмата. В рамките на подмярка 4.1 се предлага текст за максимален размер на допустимите разходи за един кандидат за периоди на прием, проведени след 1 януари 2024 година, да бъде в рамките до 350 хиляди евро, като максималният размер на допустимите разходи за един проект не може да надхвърля същата сума. В рамките на подмярка 4.2 предложението е свързано със създаването на нов текст, който гласи, че за проектни предложения, подадени след 1 януари 2024 година, се прилага финансовото условие „помощта е в размер до 50 % от общия размер на допустимите за подпомагане финансови разходи“.

ЕЛЕНА ИВАНОВА обърна внимание, че тези промени са свързани единствено с предложеното на Управляващия орган за преразпределение на средства с цел обявяване на целеви прием.

Предложение за промяна в текста на мярка 11 „Биологично земеделие“:

С оглед на опита от прилагането на мярката в рамките на програмния период в двете направления - „Плащания за преминаване към практики и методи на биологично земеделие“ и „Плащания за поддържане на практики и методи за биологично земеделие“ УО предложи допълването на текст, който гласи, че за „кандидати с доказано вече агроекологично обучение по предходен ангажимент няма да се изисква повторно преминаване на обучение“. Този опит ще се доказва със Сертификат за произведена биологична продукция. Това допълнение се предлага и в текстовете на двете подмерки, като това е практика, която е прилагана в рамките на целия програмен период и е доказала своята ефективност.

Предложение за промяна в текста на подмярка 19.3 от Подхода BOMP

Прави се следното допълнение в раздела, свързан с прилагане на държавните помощи - „За нестопанската си дейност неправителствените организации, в това число и Местните инициативни групи, не попадат в обхвата на държавните помощи, като за тях ще се прави конкретна оценка на всяко проектно предложение поотделно на ниво кандидатстване, за да се гарантира, че конкретната дейност, за която се търси подкрепа, не е стопанска дейност“. Този подход се прилага във връзка с прякото приложение на регламента, прилаган е и към настоящия момент, но отново предложението за промяна се прави с цел унифициране и прецизиране на текстовете. В рамките на целия Подход „Водено от общностите местно развитие“, във връзка с прехвърлянето на средства към подмярка 19.4 се актуализират и планираните показатели за краен продукт, които са описани в таблицата, приложена към материалите в Приложение № 3.

ЕЛЕНА ИВАНОВА благодари за вниманието.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА добави, че са постъпили писмени становища по различни точки от Дневния ред - от д-р Петя Петкова (Съюза на птицевъдите в България), от Румен Андреев (Асоциацията на индустриалното свиневодство в България), от господин Иван Главчовски (Сдружение „Екология, образовани и иновации“), от Националното сдружение на общините в Република България, от Министерството на околната среда и водите, от Българската асоциация на

консултантите по европейски програми и от Националната асоциация на зърнопроизводителите, като съответно във връзка с предложенията, думата ще се дава първо на тях по точките от Дневния ред. Предложи да се премине към коментара на колегите от Министерството на околната среда и водите.

ГАЛИНА СИМЕОНОВА поздрави и обясни, че за 17-то изменение на ПРСР не е постъпило уведомление за съгласуване в МОСВ.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА благодари за коментара и за изпратеното становище и подчерта, че това е проект, който все още не е минал през КН. За да изпрати Управляващият орган на ПРСР или на Стратегическия план проект на предложния за промени в един или в друг програмен документ, следва да има на решения, съгласувани с Комитета. Решенията за промяна в ПРСР все още не са гласувани от Комитета и така е всеки път. Изрази надежда за разбиране от страна на МОСВ за проектния вариант на документите и това да бъде съобразено от тяхна страна. След одобрението на КН проектът на промени в програмния документ минава процедура към МОСВ и СКУСЕС. Предостави думата на НСОРБ.

КРАСИМИР ДЖОНЕВ изказа благодарности за предложенията за промяна по подмярка 7.2 и подмярка 19.4 точно така, както беше представено от г-жа Елена Иванова да се избегне двойно финансиране с инвестиционната програма на правителството.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА предостави думата на Илия Проданов от Националната асоциация на зърнопроизводителите.

ИЛИЯ ПРОДАНОВ благодари и изрази подкрепа за предложението на УО за целеви прием по 4.1, но се изказа против насочването на 43 милиона евро по мярка 7.2, за която има предвиден достатъчно голям ресурс в държавния бюджет. Нецелесъобразно е да се отвори прием за напояване само с 20 милиона евро, които са крайно недостатъчни към момента, като обърна внимание, че последният прием за напояване е бил през 2016 година. Интересът към такъв тип инвестиции е много голям и времето - до края на 2025 година, за да се изпълнят тези проекти, е достатъчно. Изрази мнение, че по-правилно е тези пари да бъдат прехвърлени не към мярка 7.2, а към 4.1, за да бъде пуснат голям прием за напояване.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА даде думата на господин Караколев.

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ предложи средствата по 4.1 да бъдат, освен от 7.2, и от 4.2, т.е. да има прием по 4.1 с достатъчно добър бюджет, който да удовлетвори първата за България и най-важна в момента стратегическа цел – напояването, с оглед на климатичните проблеми.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА предостави думата на д-р Петя Петкова.

ПЕТЯ ПЕТКОВА започна с поздрав и благодари за отразяването на допустимия брой точки – промяната от 10 на 20 точки. Изрази разбиране за проблема с напояването, но също така предложи да се разшири обхватът на допустимите инвестиции в сектор „Животновъдство“ в подмярка 4.1, като бъдат допуснати за финансиране и дейности като закупуване на оборудване за третиране на отпадъците, обезвреждане на тора и ВЕИ, което ги определя като безопасни и щадящи околната среда.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА обърна внимание, че към настоящия момент се обсъжда точка 2 от дневния ред, където се коментират промените в 17-то изменение на програмата, докато предложението на д-р Петкова касае следващата точка, където ще се обсъждат критериите по двете подмерки за целевия прием.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА поздрави УО, че в края на програмния период е решен да направи всичко възможно да преразпредели остатъчния ресурс към мерки, които са насочени основно към българското земеделие и преработвателните предприятия. От друга страна, тя изрази подкрепата си за становището на господин Проданов за прехвърлянето на по-голям ресурс към 4.1 с оглед на това, че земеделските производители са очаквали да има подпомагане по Плана за възстановяване и устойчивост в направление „Води“, а това не се е осъществило.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА благодари и даде думата на госпожа Матеева.

ИРИНА МАТЕЕВА изказа мнение, че проблемът с неизразходването на средствата по отношение на мерките „Агроекология и климат“, както и другите мерки, които са свързани с биоразнообразието, е поради недостатъчната популярност сред земеделците. Изрази съжаление за това, че тези средства не могат да се разходват повече за тези цели, а биват прехвърляни на друго

място. Обърна се с молба към Управляващия орган за в бъдеще тези мерки да се популяризират и да се насърчават земеделците да кандидатстват по тях.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА отговори, че земеделската общност познава добре възможностите си по отношение на различни по вид компенсаторни плащания, а тяхната предпазливост да не кандидатстват по дългогодишни ангажименти, е свързана най-вече с осигуряването на поземлен ресурс.

МАРИЯ СТЕПАНЧЕВА подкрепи предложението средства от 7.2 да бъдат прехвърлени към мярка 4.1. и предложи да бъде разширен обхвата, специално за животновъдството, като бъдат включени инвестиции за осигуряване на оборудване за извеждането на тора от стопанствата до нивите, като за твърдата фракция са необходими тороразпръскващи ремаркета, а за течната фракция - цистерни.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА даде думата на г-н Петков.

БОЖИДАР ПЕТКОВ поздрави всички и подкрепи позицията на всички за по-голямо финансиране на подмярка 4.1 за поливно земеделие, като финансирането да дойде от 4.2 и 7.2. Другото предложение на г-н Петков беше относно тавана на инвестицията от 350 хиляди лева за един проект. Ако проектът е за над 350 хиляди, той да бъде финансиран до 350 хиляди, както беше по Програмата за инвестиции за хладилници, оръдия, градушки и т.н.

Третото предложение на г-н Петков беше за модернизация на отоплителните системи в оранжерии с цел намаляване на газовете с парников ефект.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА даде думата на господин Главчовски.

ИВАН ГЛАВЧОВСКИ изрази мнение, че първо ДФЗ е трябвало да даде справка за остатъчния ресурс по ПРСР, за да се знае реално какви средства се разпределят и къде да се разпределят. Отчете и факта, че натовареността в работата на фонд „Земеделие“ също ще бъде голяма, тъй като ще се съберат вероятни шест процедури, които трябва да се отчитат и разплащат по едно и също време. Според него добавяйки към това и оценката на нови проектни предложения, които тепърва следва да бъдат подавани, работата на фонда би се забавила още повече. Даде пример за 6-тото изменение на Програмата, при което е предложено изменение на финансовия инструмент, което не довежда до никакъв ефект. Той също изрази мнение, че не вижда как, прехвърляйки средства към общините, те ще бъдат усвоени. Според него ще е по-ползотворно средствата да бъдат прехвърлени към 4.1 или 4.2. Не се съгласи с прехвърлянето на допълнителни средства при ВОМР при положение, че самите Местни инициативни групи и към момента не биха могли да изпълнят съотношението 80 към 20 за усвояване по 19.2 към 19.4.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА предостави думата за коментар на господин Трифонов.

СЛАВИ ТРИФОНОВ подкрепи предложението за концентриране на средства по подмярка 4.1 във връзка с проблемите за напояването с два аргумента: при биологичното производство водата е с още по-голямо значение, отколкото при конвенционалното; вторият, през този програмен период тенденцията е проектите и средствата, отделени за напояване, да клонят към много ниска стойност.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА даде думата на господин Върбанов.

ВЕНЦИСЛАВ ВЪРБАНОВ изрази позицията си също за увеличаване ресурса по подмярка 4.1. Той подкрепи предложението на колегите от НАЗ със следните аргументи – състоянието, в което се намира българското земеделие има спешна нужда от инвестиции в напояване и предложи бюджетът на един проект да бъде увеличен от 350 хиляди на 500 хиляди евро. Обоснова се с цените на консумативите и на машините, които са свързани с напояването.

ВАСКО СТОИЛОВ (кмет на община Сливница) обърна внимание, че специално приемът по 7.2 е за улици. Улиците в абсолютно всички общини в България не са в добро състояние и това е най-големият проблем на кметовете. Изрази несъгласие за прехвърлянето на средства от общинската мярка към 4.1. Спомена, че общините знаят и имат ресурса как тези пари да бъдат усвоени. Съгласи се, че напояването е едно от най-важните неща, но изрази мнение, че с този прием няма как да се решат проблемите с напояването, тъй като за него трябва да се мисли в дългосрочен план.

СВЕТЛАНА БОЯНОВА подкрепи колегите за увеличение на бюджета на мярка 4.1 за сметка на подмярка 4.2 и на подмярка 7.2. Нейната аргументация беше, че напояването трябва да е приоритет. Тя смята, че ще бъде удачно, както за Фонд „Земеделие“, така и за всички, фокусът да

бъде върху изготвянето на успешни проекти Според нея насочването на всички усилия, положени в един единствен прием, ще бъде най-разумно за усвояването на тези пари.

КРАСИМИР ДЖОНЕВ (кмет на община Летница и НСОРБ) изказа мнение, че стратегическата цел на Програмата за развитие на селските райони е изравняване на стандарта на живот на село и в града, която според него беше до голяма степен постигната с общи усилия. Не подкрепи прехвърлянето на тези средства в подмярка 4.1, защото тези средства касаят междуселски пътища и улици. Съгласи се, че безспорно напояването е важен приоритет за българското земеделие, но публичните средства трябва да останат в общините, тъй като общините имат най-голяма успеваемост и усвояемост на този европейски ресурс.

РАДОСЛАВ ЙОРДАНОВ (МИГ РАДОМИР-ЗЕМЕН) поздрави аудиторията и благодари на целия Комитет, както и на УО за подкрепата, която са оказали през годините за развитие на Подхода „Водещо от общностите местно развитие“. Даде данни за осъществяването на над 2000 проекта на територията на Местните инициативни групи. Изрази съжаление, че предвид политическата обстановка Местните инициативни групи са в много тежко положение. Очаква се около 107 местни инициативни групи да обхванат територии на 196 общини. Подкрепи предложението за прехвърляне на средства по мярка 19.4, тъй като това ще помогне на най-малките бенефициенти да запазят земеделски си стопанства.

СРЕБРИН ИЛИЕВ изрази недоумение как може да функционира какъвто и да е малък бизнес на територията на малките общини, на която да няма никаква местна инфраструктура. Според него не е правилно да се лишават общините от този ресурс. Попита г-жа Георгиева как точно са разпределени тези 6,5 милиона евро, които са по мярка 11 „Биологично земеделие“ по двата компонента „Биологично растениевъдство“ и „Биологично животновъдство“, най-вече в условията на биологично пчеларство. Изрази като становище, че по-висок приоритет от опазването на околната среда и биологичното разнообразие няма и затова не се съгласи с прехвърлянето на средства от 4.2. Спомена също, че един от големите проблеми в пчеларството е невъзможността за преработване на суровината. Лишавайки такива предприятия за преработка на продукцията от средства за усвояване, не би довело до повече стойност по веригата. В този смисъл категорично изрази мнение против извеждането на средства от 4.2 и 7.2, като настоя средствата от мярка 11 да бъдат равномерно разпределени в двете мери 4.1 и 4.2

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА му отговори, че тези средства се пренасочват към целеви приеми по подмярка 4.1 и 4.2 за инвестиции в околна среда, тъй като са във фокус област „Околна среда“.

ИЛИЯ ПРОДАНОВ се съгласи, че наистина има остра нужда от създаване на инфраструктура в селските райони, но прехвърляйки 45 милиона евро в подмярка 7.2, би означавало около стотина километра пътища. Докато прехвърляйки тези пари в 4.1 за напояване, би означавало 180 милиона лева проектни предложения, които да покрият 300 хиляди декара земя и тази мащабна инвестиция със сигурност ще допринесе за развитието на селските райони.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА даде думата на господин Главчовски.

ИВАН ГЛАВЧОВСКИ се обърна към представителите на общините, напомняйки „доброто“ време на индексирание на техните проекти. Според него парите, които следва да се прехвърлят към 19.4, не са за малките производители, а са директно насочени към Местната инициативна група, за да провежда популяризация, да дава заплати и т. н. По тази причина изрази несъгласие.

РАДОСЛАВ ЙОРДАНОВ отговори, че срокът на изпълнение на стратегията на всеки един МИГ беше увеличен с две години - до септември 2025 г. Обясни за поетите ангажименти към техните бенефициенти и към Споразумението за партньорство с различните управляващи органи. Техническата помощ не се увеличава с този ресурс, тя се увеличава с 114 000 за срок от две години, което не се покрива и по регламента с 14 %-процентно съотношение, а сега се компенсира на 24 %, което ще допринесе за нормалното изпълнение и реализация на над 2000 проекта.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА даде думата на г-н Караколев и предложи да се върви към финал на дискусията.

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ изрази мнение, че прехвърлянето на средства към 4.1 за напояване е единствената алтернатива за финансиране на проектите на земеделските производители,

докато общините имат възможност да прехвърлят проектите си в държавно финансиране, по Закона за държавния бюджет. Напомни, че в края на 2023 година беше отказано 426 милиона да бъдат насочени към бюджета за подпомагане на земеделските производители заради войната в Украйна, за да могат да се прехвърлят към малките общини.

ИРИНА МАТЕЕВА направи кратко пояснение за пътищата и демаркацията по отношение на европейските средства. Пътищата на общинско ниво се финансират по Програмата за развитие на селските райони, само когато това не позволява дублиране или вземане на средства от други места.

ВАСКО СТОИЛОВ увери, че общините имат готови проекти от прием 2021 година и при осигуряване на ресурс моментално ще могат да ги изпълнят. Докато при подмярка 4.1 с нов прием тепърва ще има кандидатстване, търсене на банкови кредити и т. н., което би затруднило всички земеделски производители да се справят с поставените срокове.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА благодари на всички за изказванията. Съгласи се, че всяка една заинтересована страна има своите аргументирани предложения и коментари. Отчете стартирането на Плана за възстановяване и устойчивост с друг тип инвестиции, но свързани с околна среда, по който земеделските производители също са допустими, докато преработвателната индустрия не е по Плана за възстановяване и устойчивост. Всички регулярни и годишни анализи на „ФИ Компас“ сочат недофинансиране в двата сектора.

Предложи следното решение за гласуване:

Пренасочване на средствата от подмярка 7.2 към подмярка 4.1 да бъде пуснато на писмена съгласувателна процедура, след като бъде направен допълнителен анализ по отношение на демаркация и двойно финансиране с общинските проекти, които са заявени или имат сключени споразумения с МРРБ.

Проектът на предложение:

Комитетът за наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г. одобри предложението на Управляващия орган на Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. за 17-то изменение на ПРСР 2014-2020 г. и упълномощава Управляващия орган да го изпрати официално чрез SFC на Европейската комисия. Комитетът по наблюдение дава мандат на Управляващия орган да договори окончателния вариант на промените в преговорния процес. Окончателният размер на средствата в рамките на общия размер на средствата по Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г., които ще бъдат пренасочени към бюджета на мярка 4, подмярка 4.1 и мярка 7, подмярка 7.2 ще бъде определен след извършване на проверка за наличие на двойно финансиране на проекти по инвестиционната програма за общински проекти, определени с Приложение № 3 към чл. 107, ал. 13 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 година. След определяне на точния размер на средствата, принос от ЕЗФРСР и националния бюджет за пренасочване към посочените мерки и подмерки, информацията ще бъде предоставена в рамките на писмена съгласувателна процедура на Комитета по наблюдение на Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

ИЛИЯ ПРОДАНОВ изрази несъгласие за провеждането на писмена процедура, тъй като в рамките на състава на Комитета по наблюдение е абсолютно нецелесъобразно и неработещо.

ВАСКО СТОИЛОВ обясни, че все още няма двойни финансираня, защото няма подписани договори и в Закона за държавния бюджет е записано, че когато за определен проект има подсигурано европейско финансиране, то трябва да се финансира с европейски средства, докато с национално финансиране се подпомагат само проекти, за които не е възможно да се осигурят европейски средства.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА даде думата на госпожа Боянова.

СВЕТЛАНА БОЯНОВА заяви, че този проект на предложение на решение на Комитет по наблюдение не отразява проведената дискусия до момента и предложи три проекта на решения спрямо трите предложения – прехвърляне на средства от подмярка 4.2 и подмярка 7.2 към подмярка 4.1; прехвърляне на средства от подмярка 4.2 към подмярка 4.1, без да се засяга подмярка 7.2 и трети вариант – прехвърляне на средства само от подмярка 7.2.

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ се съгласи с предложението на г-жа Боянова за гласуване по отделно.

ИВАН ГЛАВЧОВСКИ се съгласи с предложението на Управляващия орган да се пусне на писмена процедура след направен анализ.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА подкрепи предложеното на Управляващия орган и предложи при извършване на анализа за това колко проекта от общинските няма да се изпълнят със средства от подмярка 7.2, а от държавния бюджет, едва тогава свободните средства да бъдат прехвърлени към подмярка 4.1. Според нея общинските проекти са дългосрочни проекти, подадени 2021 година, с неактуални цени в момента, непроведени тръжни процедури за избор на строители и дори от утре да започнат да се провеждат тръжните процедури, докато изтекат и съгласувателните процедури в ДФЗ, би отнело време и невъзможност в изпълнението. Предложи да се помисли и в посока на Стратегическия план, като това да бъдат едни от първите мерки, които да стартират, предвид дългосрочността си при изпълнението им.

БОЖИДАР ПЕТКОВ подкрепи мнението на колегите да има гласуване по трите варианта.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА благодари за изказванията и обяви 15 минути почивка, за да бъдат формулирани решенията за гласуване.

След почивката и след проверка на кворума **ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА** предложи следното решение за гласуване:

Решение по точка 2 от Дневния ред:

Комитетът за наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г. одобри предложението на Управляващия орган на Програма за развитие на земеделието и селските райони 2014-2020 г. за 17-то изменение на ПРСР 2014-2020 г. и упълномощава Управляващия орган да го изпрати официално чрез SFC на Европейската комисия. Комитетът за наблюдение дава мандат на Управляващия орган да договори окончателния вариант на промените в преговорния процес с Европейската комисия.

Предвиденият за преразпределение финансов ресурс към бюджета на мярка 4, подмярка 4.1 е в размер достатъчен за увеличение на бюджета по подмярка 4.1 по проведената през 2021 година процедура, за прием и осигуряващ средства в размер на не по-малко от 50 милиона евро с цел обявяване на планиран целеви прием по подмярката през 2024 година.

ИЛИЯ ПРОДАНОВ попита дали тези 50 млн. евро се отнасят само за целевия прием за напояване през 2024 г. или и за старите проекти, които вече са подадени.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА направи уточнение, че Управляващият орган ще направи допълнителен анализ по отношение на средствата за приема от 2021 година и тогава ще е възможно да се посочи точна цифра. Затова и предложението е такова - не по-малко от 50 милиона евро бюджет на целевия прием по подмярка 4.1 за 2024 година.

ЕЛЕНА ИВАНОВА обясни, че предвиденият за преразпределение ресурс, който може би ще е в размер на до 90 милиона евро, ще е достатъчен за две неща: да обезпечи проектите от прием 2021 година и да осигури не по-малко от 50 милиона евро за целевия прием.

След зададени уточняващи въпроси от **СРЕБРИН ИЛИЕВ** и **ГЕРГАНА АНДРЕЕВА** откъде ще се вземат тези 26 млн. **ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА**, разясни, че във връзка с всички дискусии до момента и различните предложения, които са постъпили от всички заинтересовани страни, ще бъде извършен анализ в детайли на остатъчните средства, за да се обезпечат проектите от 2021 година и да се гарантира финансово, с не по-малко от 50 милиона евро, целевия прием по подмярка 4.1.

ВЕСЕЛИНА РАЛЧЕВА изрази мнение, че не става ясно дали така записано изобщо по 4.2 ще останат средства за прием и предложи да има някакъв минимум и за 4.2 и 7.2.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА отговори, че по отношение на целевия прием за подмярка 4.2 ще има средства.

СРЕБРИН ИЛИЕВ попита конкретно остават ли средства така, както са предложени в размерите в подмярка 4.2 и подмярка 7.2.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА увери, че парите ще дойдат, откъдето има останал свободен финансов ресурс.

ПЕТЯ ПЕТКОВА изрази притеснението си за остатъчния бюджет по подмярка 4.2 и до каква степен ще бъде обхванат целевия прием за 2024 г.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА помоли за конкретни предложения.

ВЕСЕЛИНА РАЛЧЕВА предложи да се запише минимум и за подмярка 4.2, както се записва за 4.1.

ПЕТЯ ПЕТКОВА също предложи да се запишат точно параметрите за подмярка 4.2, така както е разписано за подмярка 4.1 - минимум 50 милиона.

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ подкрепи предложението на Управляващия орган за извеждане като приоритет на подмярка 4.1

ГЕРГАНА АНДРЕЕВА подкрепи предложението за ясно изразяване на бюджета, който е по подмярка 4.2, така както е заложено в подмярка 4.1 в момента, най-малко 50 милиона.

БОЖИДАР ПЕТКОВ даде приоритет на подмярка 4.1 за напояването.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА изчете предложението за решение по точка 2, в което да бъдат гарантирани минимума за целевите приеми по подмярка 4.1, подмярка 4.2 и подмярка 7.2.

Решение по точка 2 от дневния ред:

Комитетът за наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г. одобри предложението на Управляващия орган на Програма за развитие на земеделието и селските райони 2014-2020 г. за 17-то изменение на ПРСР 2014-2020 г. и упълномощава Управляващия орган да го изпрати официално чрез SFC на Европейската комисия.

Комитетът за наблюдение дава мандат на Управляващия орган да договори окончателния вариант на промените в преговорния процес с Европейската комисия.

Финансовият ресурс, предложен за преразпределение и посочен в *Таблица 2 , Приложение 1: Предложение за преразпределение на средства между мерки и подмерки от ПРСР 2014-2020 г. в 17-то изменение на Програмата* от документ *„Предложение на Управляващия орган за 17-то изменение на ПРСР 2014-2020“* следва да бъде съобразен със следните условия:

1. Предвиденият за преразпределение финансов ресурс към бюджета на мярка 4, подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ е в размер, достатъчен за увеличение на бюджета по подмярката по проведената през 2021 г. процедура за прием и осигуряващ средства в размер на не по-малко от 50 млн. евро с цел обявяване на планиран целеви прием по подмярката през 2024 г.
2. Предвиденият за преразпределение финансов ресурс към бюджета на мярка 4, подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ е в размер на не по-малко от 20 млн. евро с цел обявяване на планиран целеви прием по подмярката през 2024 г.
3. Предвиденият за преразпределение финансов ресурс към бюджета на мярка 7, подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ е в размер на не по-малко от 29 млн. евро, достатъчен за увеличение на бюджета по подмярката по проведени през 2022 г. процедури за прием.

Режим на гласуване.

„Против“ – Няма.

„Въздържали се“ – Няма.

Точка 3

Представяне на предложение на УО на ПРСР 2014-2020 г., за критерии за подбор на проектни предложения по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ и по подмярка 4.2 „Инвестиция в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ във връзка с предстоящи целеви приеми през 2024 г. по подмерките.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА предостави думата на господин Владислав Цветанов.

ВЛАДИСЛАВ ЦВЕТАНОВ поздрави и започна с презентация на критериите за оценка по подмярка 4.1 във връзка с планирания целеви прием, свързан с повишаване на ефективността при

потреблението на вода в селското стопанство. Той разясни, че предложенията за критерии на оценка са изпратени на членовете на Комитета по наблюдение след провеждането на предварителна онлайн дискусия по темата. Целевата насоченост на приема, който Управляващият орган планира да стартира през 2024 година, е свързан с ефективното потребление на вода. Последният такъв прием по подмярката, който включваше и тези инвестиции, които са в обхвата на целевия прием, беше през 2021 година, когато този тип инвестиции бяха акцент и по отношение на приоритетното подпомагане, тъй като приемът включваше и допълнителен финансов ресурс от Европейския съюз по линия на Инструмента за възстановяване.

Относно критериите предложи да ги представи и след това да се премине към дискусия по всеки един от тях. Приоритет е предвиден за чувствителни сектори с тежест на критерия за оценка – 20 точки; приоритет за кандидати, които не са одобрени за подпомагане по подмярка 4.1 до момента, с тежест на критерия – 10 точки; за млади земеделски стопани - до 40 години, също приоритет с тежест – 5 точки; проектни предложения представени от земеделски стопани, които имат история като земеделски производители за четири стопански години 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 и съответно текущата стопанска година 2023/2024, с тежест на критерия за оценка – 10 точки; критерий „съотношението между средноаритметичния размер на оперативната печалба и стойността на разходите по проектното предложение“ - 20 точки; критерий „съотношението между приходите от продажби и съответно стойността на разходите по проектното предложение“ – 10 точки; критерий „проектни предложения, представени от групи и организации на производители“ - 10 точки; критерий за проектни предложения, при които кандидатите, които подават съответното проектно предложение, са производители на биологични продукти – 10 точки.

Общият и максималният брой точки по критериите за оценка е 95.

Минималният брой точки за допустимост на едно проектно предложение - 15 точки.

Предложение за финансови условия по целевия прием:

Минималният размер на допустимите разходи за едно проектно предложение е в рамките на 15 000 евро;

Максималният размер на допустимите разходи за един проект е в рамките на 350 000 евро.

За тази цел са предвидени съответните промени във фиша на мярката в ПРСР 2014-2020.

Критериите за оценка са обвързани с одобрения от Европейската комисия подход за определяне на приоритетното подпомагане като част от фиша на подмярка 4.1 от програмата.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА предложи критериите по подмярка 4.1 и 4.2 да бъдат разгледани и гласувани по отделно, за да не се смесва дискусията и становищата.

По отношение на критериите по подмярка 4.1 са постъпили становища от господин Иван Главчовски, д-р Петя Петкова, БАКЕП и Националната асоциация на зърнопроизводителите. Даде думата на господин Главчовски.

ИВАН ГЛАВЧОВСКИ се съгласи с предложението на УО за структурирането на критериите, но предложи акцент върху проектите, които ще имат по-добро оперативно изпълнение. Зададе въпрос относно базата, по която са определени финансовите критерии.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА уточни, че това е отразено в подкритерий 2.1, където се дава равен шанс на тези, които не са кандидатствали и не са реализирали проекти по подмярка 4.1. По отношение на финансовите критерии обясни, че с малкото оставащо време на ПРСР, е нужен реалистичен подход в най-оптималното разходване на остатъчните средства.

ПЕТЯ ПЕТКОВА благодари на УО за промяната на броя точки, от 10 на 20, по предложението на Съюза на птицевъдите. Поради високите екологични изисквания на Европейския зелен пакт, Стратегията „От фермата до трапезата“ и последните изменения на директивата за емисии настоя да бъдат допуснати инвестиции в земеделските стопанства за преработка на отпадъци, свързани с дейността на стопанствата, страничните животински продукти в категория 1, 2 и 3, а също така и възможността за ВЕИ.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА предостави думата на господин Проданов.

ИЛИЯ ПРОДАНОВ цитира малка част от Стратегията на Световната банка за развитие на хидромелиорациите в България:

„Слабата продуктивност на културите, изискващи напояване и високата им уязвимост към засушаване и наводнения, изисква възстановяване на главната хидромелиоративна инфраструктура като предпоставка за конкурентно и устойчиво развитие на земеделието и особено на приоритетните

сектори „Плодове и зеленчуци“ и „Полски култури“, нуждаещи се от напояване като царевицата. Конкуренетоспособността в селското стопанство е тясно свързано с нивото на производителност, а в България производителността на селското стопанство изостава от средното ниво за страните от Европейския съюз.

По отношение на поливните култури, като царевица, плодове и зеленчуци, България отчита най-ниски добиви в сравнение с трите сходни страни в региона – Румъния, Турция и Унгария“.

Стратегията на Световната банка намира отражение и в ПРСР, като в раздел „Околна среда и адаптация към климат“ е записано:

„Слабата продуктивност на културите изискващи напояване и високата им уязвимост към засушаване и наводнение изисква възстановяване на главната хидромелиоративна инфраструктура и особено на приоритетните сектори „Плодове и зеленчуци“ и „Полски култури“, нуждаещи се от напояване като царевицата“.

Господин Проданов продължи с цитат и данните относно напояваните площи за последните години: „В зеленчуците делът на поливното земеделие е около 80 %, при трайните насаждения е 22 %, а при царевицата е само 4 % поливни площи.“

Обоснова се с кратките срокове за изпълнение на този прием - до края на 2025 година и невъзможността да има изчакване. Според него е изключително важно да бъдат стимулирани за участие всички сектори, за да се създаде инфраструктура за напояване. Тъй като царевицата в България е една от най-рисковите житни култури предложи само тя да бъде включена като приоритетна култура за този прием.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА подкрепи становището на господин Проданов за царевицата и започна с предложенията на БАКЕП, касаещи основно т.нар. финансови критерии. Обърна внимание, че приемът трябва да бъде бърз и за спасяване на средства от програмата. Поради тази причина отчете, че критериите трябва да бъдат подготвени и балансирани едновременно в подкрепа на приоритетните направления от програмата, като приоритетни сектори – царевицата в случая, заради напояването и нуждите за напояване на площите от царевица за биологично производство. Проектите на биологични производители и такива, които до този момент не са кандидатствали и нямат одобрени проекти по подмярка 4.1 – с най-много точки. Трябва да се определи възможността кандидатът да може да изпълни своя проект и неговото финансово състояние. Обясни, че при кандидатстване за инвестиция от 350 хиляди евро, оценяването на такива проекти с 10 точки би било неработещо, ако годишните приходи също са 350 000 евро. Затова тя направи следното предложение - приходите да са два пъти повече от инвестицията по проекта за максималните 10 точки. Другата промяна, която предложи, е по критерия за печалба, който е с по-високата тежест, а именно 20 точки. Според нея максимален брой точки трябва да получат тези кандидати, при които печалбата е поне равна на инвестициите, които искат да направят по проекта, а не както е предложено от УО да се дават максимален брой точки на кандидати, които имат 5 пъти по-малка печалба. Такива проекти са небанкируеми. Тя предложи на екрана да бъде показана и скалата, изпратена от БАКЕП.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА отговори, че няма възможност за това, тъй като становището е изпратено късно вечерта преди заседанието и предложи на госпожа Цветанска да продължи с изложението за промените по критериите.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА започна с критерия за печалба, където максимален брой точки да получи кандидатът, чиито годишни приходи са два пъти повече от инвестицията. Ако приходите са повече или равни на инвестицията, за която кандидатства, тя предложи 8 точки и така надолу през 2 точки.

ВЛАДИСЛАВ ЦВЕТАНОВ помоли госпожа Цветанска да конкретизира коефициентите, които предлага, а не да ги преразказва, с цел да стане по-ясно на всички присъстващи.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА се съгласи и продължи с критерий 2.5 средноаритметичен размер на приходите от продажби - вместо по-малко или равно на 2 за 10 точки, тя предложи по-малко или равно на 0,5. При скала по-голямо от 0,5 и по-малко или равно на 1 - 8 точки; при по-голямо от 1 и по-малко или равно на 1,5 - 6 точки; при по-голямо от 1,5 и по-малко или равно на 2 - 4 точки; при по-голямо от 2 и по-малко или равно на 2,5 - 2 точки; и при по-голямо от 2,5 - 0 точки. Тоест при 2,5 пъти размер на инвестициите по проекта, ако са по-големи от приходите, кандидатът не получава каквито и да било точки този критерий.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА прикани госпожа Цветанска по аналогичен начин да представи промяната в скалата по подкритерий 2.4 от подмярка 4.1.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА продължи с подкритерий 2.4 - първата точка от скалата за 20 точки - съотношението да е 1, като по-голямо от общата стойност на разходите по проектното предложение, тоест средноаритметичният размер на оперативната печалба, умножен по 1, да е по-голям от общата стойност на разходите по проектно предложение – 20 точки, вместо 5 – 1.

Втората скала, вместо 6 – 1,5 за 18 точки.

Третата скала, вместо 7 – 2.

Четвъртата скала за 14 точки - 2,5.

Пета скала за 12 точки - 3 вместо 9.

На следващо място за 10 точки - 3,5 и така надолу до 0 точки.

Проектите с различни точки ще могат да се подредят по-лесно в класацията.

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ изрази подкрепа за предложението на УО за финансовите критерии и уточни, че царевичката трябва да се включи като приоритетна култура, а не като приоритетен сектор. Предложи общия брой точки да стане 100, като за земеделски производители, отглеждат монокултурно царевичка, да се дават, с допълнителен критерий 1.2, по още 5 точки. Изрази несъгласие с мнението на госпожа Цветанска за финансовото състояние на кандидатите, като сподели, че има форми на кредити и т.н. и не е правилно да се гледат само фирмите, които имат ясно изразена печалба.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА обобщи за предложенията за промени по критериите, а именно: по първия критерий; за финансовите критерии и за максималния таван. Становища по отношение на така предложения минимум и по предложението на д-р Петкова за включване на друг вид инвестиции в целевия прием не бяха дадени и тя предложи дискусиата да продължи.

По критерий 1 за включването на царевичката в чувствителните сектори с 5 точки приоритет подкрепата си дадоха **СЛАВИ ТРИФОНОВ, МАРИЯ СТЕПАНЧЕВА, КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА** и **ВЕНЦИСЛАВ ВЪРБАНОВ**.

ВЕНЦИСЛАВ ВЪРБАНОВ попита дали става дума само за монокултурни стопанства и предложи бюджета да бъде увеличен от 350 на 600 хиляди евро.

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ прецизира предложението си за полета, в които се отглеждат над 50 % царевичка, като ангажиментът е за периода на прилагане на мярката.

ВЕНЦИСЛАВ ВЪРБАНОВ предложи да се добави само царевичката като приоритет с този брой точки, които са дадени.

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ обясни, че идеята е за приоритет на културата царевичка и отделянето с 5 точки, както и поет ангажимент за отглеждане само на царевичка.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА се съгласи и спомена за сеитбооборота и предложението на господин Караколев за 50 %.

СВЕТЛАНА БОЯНОВА обясни, че по ДЗЕС 7 не е проблем сеитбооборота, ако поне три години земеделците отглеждат една и съща култура.

ПЕТЯ ПЕТКОВА подкрепи предложението на господин Върбанов.

ИЛИЯ ПРОДАНОВ направи разяснение, че в зърнопроизводството няма никаква икономическа обосновка да се напояват други култури, освен царевичката. Това е културата, която може да се отглежда монокултурно, която дава най-голяма принадлежна стойност, когато се напоява и е най-рискова, когато не се полива. Царевичката не замърсява почвата след себе си и има изключително много приложения в преработвателната промишленост.

СРЕБРИН ИЛИЕВ заяви, че ако ще се дават 20 точки за приоритетни сектори като зърнопроизводството, то в залата присъстват и представители на черупковите плодове и др. и предложи да се добави 1.1.1 и 1.1.2 – за всички останали сектори – 5 точки. Предложи да се прецизира предложението.

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ добави от 5 нека да бъде 10, а царевичката като 1.1.2 - приоритетна култура с 10 точки.

ИЛИАС САРНУК предложи допълнително да се добави точка за лешници като приоритетна култура. Лешникът, който се произвежда на местна почва, е един от най-добрите в света, а за него има нужда от напояване.

БОЖИДАР ПЕТКОВ подкрепи предложението на Сребрин Илиев, без да фаворизира една или друга култура. Изрази мнение, че това ще е в противоречие с равния старт и лишаване от конкуренция. Според него всички ще имат шанса да се класират.

ВАСКО СТОИЛОВ също подкрепи идеята царевичата да бъде приоритетна култура, но само ако тя се използва за изхранване на животни, с допълнителни 5 точки, тъй като животновъдството също е приоритетен сектор.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА благодари за резонното предложение и каза, че това може да се уреди в Насоките за кандидатстване.

ВЕНЦИСЛАВ ВЪРБАНОВ предложи редакция в точка 1.2, където да се добави зърнопроизводство, в скоби царевича - за 10 точки и минимум 50 % от заетите площи.

СЛАВИ ТРИФОНОВ подкрепи първото предложение на господин Караколев – за 5 точки и добави, че с така предложените икономически критерии проектите за плодове и зеленчуци няма да могат да се класират.

ИЛИЯ ПРОДАНОВ подкрепи предложението на Симеон Караколев с 10 точки за царевичата и добави, че чувствителните сектори трябва да са с по-голям приоритет и с по-голяма възможност да съберат точки. Рискът идва от крайния срок за изпълнение на този прием до 2025 година. Даде пример с последния прием за технологична модернизация по ПВУ, при който точките за евентуално одобрени проекти са 60, а сектор „Зърнопроизводство“ към момента не влиза в тези точки. Затова обърна внимание, че е важно да се намери баланс между приоритетните сектори и много другите проекти, които евентуално могат да се изпълнят.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА обобщи, че в края на дискусиата по критерий 1 ще даде предложение, което отразява 10 точки и минимум 50 % отглеждане на царевича. Според колегите от МОСВ и тяхната Стратегия за адаптация към климата към 2035 година цяла източна България и южната част на страната ще бъде в риск от засушавания. Това са тенденции, които биха могли да се смекчат с този целеви прием.

ВЕНЦИСЛАВ ВЪРБАНОВ предложи за редакция и уточнение в значението на термините „сектор“ и „отрасъл“, като спомена, че земеделието е сектор, а животновъдството, растениевъдството и етерично-маслените култури - отрасли.

СВЕТЛАНА БОЯНОВА изрази мнение, че е обратното, а **ВЕНЦИСЛАВ ВЪРБАНОВ** не се съгласи с нея.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА отговори, че приоритетът е заимстван от Програмата.

ВАСКО СТОИЛОВ настоя да се получават допълнителни точки за царевича, когато се отглежда за нуждите на животновъдството – 30 точки, а не едно от двете.

ВЕНЦИСЛАВ ВЪРБАНОВ разясни, че тези точки ще се вземат веднъж за животновъд - 20 точки и един път 10 точки - за царевича.

ВАСКО СТОИЛОВ помоли да се разпише ясно.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА обясни, че все още не е ясно къде е систематичното място на такъв подкритерий, който дава приоритет на чувствителни към напояването култури. Тя предложи да се премине към обсъждане и дискусия по критерий 2 със съответните подкритерии.

СЛАВИ ТРИФОНОВ предложи по критерий 2.1, тъй като се отнася за специализиран прием за напояване, да се дават точки само за кандидати, които нямат одобрени проекти за напояване, тоест да се добави „за напояване“.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА разясни, че това предложение би допускало такива кандидати, които са реализирали проекти по подмярка 4.1 на ПРСР, а идеята на УО е да се прилагат критериите по-рестриктивно по отношение на това, тъй като и на гласуваното 17-то изменение отпада тавана, който до момента беше познат.

ИВАН ГЛАВЧОВСКИ предложи по критерий 2.1, да се добави „или не изпълняват към момента проекти по 4.1 или 4.2“, тоест хора, които са изпълнили, завършили са, доказали са, че имат капацитет, получили са си плащането, да имат възможност също да получат определените точки.

СРЕБРИН ИЛИЕВ поиска обяснение за нонсенса в записването на критерий 2.1 – „които не са били одобрени“. Според него те така или иначе не са одобрени, защото кандидатстват с нов проект, а не със същия.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА отговори, че това е познат критерий и неговото прилагане касае бенефициенти, които имат договор, тоест одобрени са по Програмата за развитие на селските райони. Тя беше удължена с две години, с допълнително добавяне на близо 900 милиона евро, а идеята на такъв критерий е да даде възможност на такива кандидати, които до момента не са били подпомагани по ПРСР.

ИВАН ГЛАВЧОВСКИ предложи в този контекст да бъде добавено отпред „кандидати, които нямат одобрени проекти“.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА обясни, че става дума за проект.

Според **ИВАН ГЛАВЧОВСКИ** разписано така се отваря вратата за възможност за тълкуване, което няма смисъл.

ВЛАДИСЛАВ ЦВЕТАНОВ даде следното обяснение за целта на този критерий, който касае оценка на проектното предложение. Оценката се извършва по отношение самия кандидат и проектното предложение и изчете как е разписан критерия: „Проектни предложения, представени от кандидати, които не са одобрени за подпомагане по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ от ПРСР 2014-2020 г.“. Пределно ясно е, че такива кандидати, които не са одобрявани по подмярка 4.1, следва да получат приоритет при оценката от страна на оценителната комисия.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА продължи с т. нар. финансови критерии и предложенията за гласуване между предложението на УО на ПРСР, госпожа Кристина Цветанска, господин Караколев, който подкрепя представеното от Управляващия орган, и НАЗ.

ВАСКО СТОИЛОВ подкрепи предложението на Управляващия орган.

ИВАН ГЛАВЧОВСКИ предложи критерия за приходите да отпадне, защото това би елиминирало приоритета „чувствителен сектор“.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА отговори, че за Управляващия орган е изключително важно на финала на програмата да могат да се насочат средствата към реалистично изпълнение на целевите приеми и това среща подкрепа от всички.

ВЕНЦИСЛАВ ВЪРБАНОВ подкрепи предложението на госпожа Цветанска, защото доста земеделски производители получават шанса и подписват договори, а след това не реализират проектите си и се стига до преразпределяне на средства.

Според **ИВАН ГЛАВЧОВСКИ** ако финансовите критерии бяха толкова реалистични, нямаше да се стига до преразпределение на остатъчен бюджет.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА се включи с допълнение към предложението си и изрази недоумение как кандидат с годишен приход от 71 000 лв. получава точки за проект с максимум подпомагане за 700 000 лв., а единствените, които не получават точки, са кандидати с под 70 хиляди лева годишни приходи. Тя се обърна към господин Караколев, че целта на Програмата е да не се подкрепя сивия сектор. Целта на предложението на БАКЕП е да бъде отчетено съотношението на приходи и печалба спрямо размера на инвестициите.

СРЕБРИН ИЛИЕВ определи написаното в подкритерий 2.4 като едикта, в превод от английски „приходи преди данъци, такси, лихви и амортизации“. Според него такъв критерий не трябва да се включва, тъй като няма как едикта да бъде критерий за устойчивост. Зададе въпрос защо подкритерий 2.5 не е включен за оценка в 4.2.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА помоли господин Илиев да се ограничи в три минути изказване.

СРЕБРИН ИЛИЕВ предложи подкритерия 2.5 „Средночислен размер на приходите“ от 4.1 да отпадне и тези 10 точки да отидат в подкритерий 3.1 за биологични продукти, за да се даде приоритет за биологичното производство.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА отговори, че това категорично не се приема от страна на Управляващия орган.

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ още веднъж изрази подкрепа за предложението на УО на ПРСР, което е съобразено с чувствителните сектори, с възможностите на чувствителните сектори и с нуждата на чувствителните сектори.

СЛАВИ ТРИФОНОВ също подкрепи предложението на Управляващия орган.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА разясни, че предложението на г-жа Цветанка ще бъде предложено анблок за гласуване накрая и даде думата на господин Цветанов да формулира критерия за включването на царевичката.

ВЛАДИСЛАВ ЦВЕТАНОВ предложи следната формулировка: „Проектни предложения с инвестиции и дейности в напоителни системи за напояване при отглеждане на царевичка над 50 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта, са изцяло насочени към инвестиции за напояване за отглеждане на царевичка“. Ако този критерий за оценка бъде гласуван, следва да бъде отнесен към подпомагане на проекти с интегриран подход, тъй като УО има задължение да се съобрази с разписаните приоритети в Програмата за развитие на селските райони. Този критерий не е за чувствителни сектори, а за конкретна култура, обвързана пряко с инвестиции в напояването.

ВЕНЦИСЛАВ ВЪРБАНОВ подкрепи така формулираното предложение и попита дали предложението на д-р Петкова относно отпадъците и третирането на тора във фермите ще бъде включено, за да могат да кандидатстват животновъди.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА потвърди, че ще се обсъди на по-късен етап.

ИЛИАС САРНУК предложи след царевичката, ако може да се сложат и лешниците като приоритетна култура.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА обясни, че има голям прием с финален лист на одобрени проекти по ПВУ, както и стартирането на Стратегическия план, където тепърва ще може да се кандидатства, докато в случая става дума за управление на води в стопанствата. Благодарни и изрази готовност в бъдеще предложението на господин Сарнук да се вземе под внимание.

ПЕТЯ ПЕТКОВА предложи техническа корекция в текста „Целеви прием „Повишаване на ефективността при потреблението на вода в селското стопанство“ да не е само „вода“.

ИЛИЯ ПРОДАНОВ обърна внимание за насоките при кандидатстване в последствие, които да бъдат процедурно изчистени след провеждането на дебат със заинтересованите страни.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА благодари за коментара и предложи по настояване на госпожа Джупарова, директор на дирекция „Биологично производство“, да бъде прецизиран текста на последния критерий 3.1 по отношение на формулировката за минимално изискване: „Кандидатът е оператор, който има сключен действащ договор за контрол и сертификация по правилата на биологичното производство преди 1 януари 2024 година, за всички видове земеделски култури или животни, с които се кандидатства по проектното предложение“. Така формулиран критерият би дал възможност на кандидати, които са в преход и такива, които са сертифицирани, да бъдат допустими.

СЛАВИ ТРИФАНОВ, ВЕСЕЛИНА РАЛЧЕВА и ВЕНЦИСЛАВ ВЪРБАНОВ подкрепиха предложението.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА откри дискусия за финансовите условия на целевия прием. Минималният размер на разходите за едно проектно предложение – 15 000 евро. Максималният размер на допустимите разходи на един кандидат – 350 000 евро. Предложения за увеличение са постъпили от Съюза на птицевъдите и на Индустриалното свинево̀дство.

ЖИВКО ЖИВКОВ (КРИБ) предложи бюджетът да се вдигне и таванът да бъде 500 000 евро.

БОЖИДАР ПЕТКОВ подкрепи това предложение, което по-напред беше по предложение на господин Върбанов, с уточнението „до 500 000 евро“, което би означавало максималният размер на субсидираните разходи да е до границата 500 000 евро.

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ изрази подкрепа за предложението на господин Петков да се подкрепят инвестиционни разходи, които надхвърлят сумата на проекта, без да се финансират. Даде пример за проект с разход за 2 милиона, при който да бъдат изплатени средства не по-големи от сумата, която ще се определи, независимо дали ще е 350 000 евро или 50 % от равностойността на разхода.

Според СРЕБРИН ИЛИЕВ вдигайки интензитета на подпомагане на 216 проекта с нужните точки, които са базирани на предишния прием от 350 000 евро, би могло да доведе до отпадане на част от тях, като броят им падне под 215. Предложи да бъде направен допълнителен анализ и това да мине на писмена процедура. Попита колко от тези проекти биха минали с таван до 350 000 евро.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА му обясни, че изчисленията се получават като се раздели максимумът бюджет, който беше гласуван по-рано, на максималния размер на допустимите разходи.

ИЛИЯ ПРОДАНОВ подкрепи предложението на Божидар Петков.

ПЕТЯ ПЕТКОВА изрази мнение, че фокусът трябва да падне върху включването на другите допустими дейности, за да се предложи за гласуване конкретно предложение.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА отговори, че предложението на УО е за 350 000 евро.

ДИМИТЪР МИХАЙЛОВ подкрепи предложението по отношение на приоритет 1, критерий 1.1 – увеличение на точките и допустимост за закупуване на оборудване и третиране на отпадъци, третиране, обезвреждане, преработка, разпръскване на тор, торова постеля, системи за пречистване на отпадни води от земеделско производство и ВЕИ.

ВЕНЦИСЛАВ ВЪРБАНОВ също подкрепи предложението.

СВЕТЛАНА БОЯНОВА помоли за уточнение дали тези 50 милиона ще бъдат и по двете направления - за напояване и за другите инвестиции.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА отговори положително.

ИЛИЯ ПРОДАНОВ изрази опасение, че ако такъв тип инвестиции бъдат допуснати в приема, има опасност да се изразходи бюджета, тъй като тези сектори получават и предимство по точка 1, като приоритетни сектори. Не подкрепи.

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ сподели, че това може да се случи само ако се усвои бюджетът от подмярка 4.2, и след това предложи остатъчните средства от бюджета на 4.2 да се прехвърлят към 4.1 за подобни инвестиции.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА направи уточнение, че целевият прием е свързан с повишаване на ефективното потребление на води в стопанствата.

ИРИНА МАТЕЕВА подкрепи предложението от една страна, но от друга - обърна внимание, че никъде не се споменава, че тези 50 милиона са само за напояване.

СВЕТЛАНА БОЯНОВА обясни, че тя го разбира точно така – 50 милиона само за напояване и подкрепи включването на такива инвестиции, само ако се увеличи с още бюджета на 4.1.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА разясни, че не става дума единствено за напояването.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА предложи да бъде едновременно разширен обхвата на допустимите инвестиции, в посока ВЕИ, както и в посока оползотворяване на отпадъците в животновъдството. Според нея може да се направи ограничение в Условиата за кандидатстване по отношение на процента за всеки проект, извън води - не повече от 30 %, така че поне 70 % от ресурса по подмярката да остане за водите, в това число напояване.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА изрази мнение, че това би било „неработещо“ предложение.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА отговори, че идеята е да бъдат осигурени малко повече средства за напояване и ако в стопанство с фотоволтаик, който зарежда напоителна система, в условията за кандидатстване пише, че се осигуряват не повече от 20 % от бюджета, кандидатът би се съобразил и така 80 % ще бъдат специално за напояване.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА отново уточни, че предложението на Управляващия орган е: „Повишаване на ефективността при потреблението на води в селското стопанство“ и съответно другото предложение на двете организации в сектор „Свине“ и „Птици“ за управлението и справянето с торовия отпадък.

ВАСКО СТОИЛОВ подкрепи предложението на Управляващия орган да се увеличат средствата по 4.1, приоритетно само за води и напояване за сметка на общините, което беше гласувано в предната точка от Дневния ред, но не подкрепи предложението за друг вид инвестиции.

ИЛИЯ ПРОДАНОВ абсолютно подкрепи господин Стоилов и изрази мнение, че не е релевантно в момента при положение, че беше взето решение парите от пътища да се прехвърлят в 4.1 за напояване.

ВЕСЕЛИНА РАЛЧЕВА подкрепи общото мнение, че целевият прием трябва да бъде изцяло и само за напояване, тъй като приеми за такива инвестиции е имало през целия програмен период, както и предстоящи по новата програма.

МАРИЯ СТЕПАНЧЕВА отново настоя за предложението за ефективност за справяне с торовия отпадък да бъде включено, тъй като това е едно от основните изисквания за съществуване на животновъдното стопанство.

ИЛИЯ ПРОДАНОВ не подкрепи госпожа Степанчева и изрази мнение, че това, което се е допуснало през 2007, 2008, 2009 година с разрушаването на поливните системи, сега няма как да се случи.

ПЕТЯ ПЕТКОВА отговори, че няма нужда да се влиза в полемики кой сектор е по-важен. Според нея тези инвестиции отговарят на критериите, които са заложили, и съоръженията за оползотворяването на този вид отпадък не изискват толкова различни инвестиции.

СВЕТЛАНА БОЯНОВА изрази мнение, че приемът трябва да бъде за ефективно управление на води, не за - ефективното управление на торове и това е общото мнение на всички в залата.

СЛАВИ ТРИФОНОВ подкрепи предложението за водите.

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ предложи да се прегласува отново разпределението по мерките, а именно: 4.2 влиза в отделен прием; разширяване на инвестиционните мерки за управление на тора; остатъчните средства от 7.2 и 4.2 да бъдат допълнени към 4.1.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА благодари и предложи първо Комитета да се запознае с предложението по критериите и по отношение на допустимостта за целевия прием по подмярка 4.1. Предостави думата на Владислав Цветанов.

Той помоли госпожа Цветанска за пояснение относно трета и четвърта стъпка от предложение й, свързано с критерий 2.5, тъй като и по двете стъпки оценката е 6 точки.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА отговори, че това е техническа грешка – втората стъпка става 4 и там където е записано по-голямо от 1,5 и по-малко или равно на 2 – 4 точки, вместо 6 точки.

ВЛАДИСЛАВ ЦВЕТАНОВ изчете предложението.

Целеви прием „Повишаване на ефективността при потреблението на вода в селското стопанство“.

Критерий 1.

Проектни предложения с инвестиции и дейности насочени в сектор плодове и зеленчуци и/или сектор животновъдство, и/или сектор етеричномаслени и медицински култури.

Минимално изискване над 75 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са изцяло насочени към секторите посочени в критерия за оценка.

Максимален брой точки – 20 точки по критерия за оценка.

Критерий за оценка 2.1.

Проектни предложения представени от кандидати, които не са одобрени за подпомагане по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства от ПРСР 2014-2020 г.“ – максимален брой точки 10.

Критерий 2.2.

Проектни предложения, представени от кандидати до 40 години включително – 5 точки.

Критерий 2.3.

Проектни предложения, представени от кандидати с история като земеделски стопани. Кандидатът по проектното предложение има регистрация като земеделски стопанин за следните четири стопански години 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 и 2023/2024.

Брой точки по критерия за оценка – 10 точки.

Критерий 2.4.

Средноаритметичният размер на оперативната печалба на кандидата от последните три години е по-голяма от общата стойност на разходите по проектното предложение.

Средноаритметичният размер на оперативната печалба на кандидата от последните три завършени финансови години 2021, 2022 и 2023, умножен по 1 е по-голямо от общата стойност на разходите по проектното предложение по процедурата получава 20 точки.

Умножен по 1.5 е по-голямо от общата стойност на разходите по проектното предложение по процедурата – 18 точки.

Умножен по 2 е по-голямо от общата стойност на разходите по проектното предложение по процедурата – 16 точки.

Умножен по 2.5 е по-голямо от общата стойност на разходите по проектното предложение по процедурата – 14 точки.

Умножен по 3 е по-голямо от общата стойност на разходите по проектното предложение по процедурата – 12 точки.

Умножен по 3.5 е по-голяма от общата стойност на разходите по проектното предложение по процедурата – 10 точки.

Умножен по 4 е по-голямо от общата стойност на разходите по проектното предложение по процедурата – 8 точки.

Умножен по 4.5 е по-голямо от общата стойност на разходите по проектното предложение по процедурата – 6 точки.

Умножен по 5 е по-голямо от общата стойност на разходите по проектното предложение по процедурата – 4 точки.

Умножен по 5.5 е по-голямо от общата стойност на разходите по проектното предложение по процедурата – 2 точки

Умножен по 6 е по-голямо от общата стойност на разходите по проектното предложение по процедурата – 0 точки

Критерий 2.4.

Средноаритметичният размер на приходите от продажби на кандидата от последните три години е по-голям от общата стойност на разходите по проектното предложение.

Минимално изискване, съотношение между заявената стойност на проектното предложение и средноаритметичният размер на нетните приходи от продажби на продукцията на кандидата от три завършени финансови години 2021, 2022 и 2023 година, е:

По-малко или равно на 0.5 – 10 точки.

По-голямо от 0,5 и по-малко или равно на 1 – 8 точки.

По-голямо от 1 и по-малко или равно на 1.5 – 6 точки.

По-голямо от 1.5 и по-малко или равно на 2 – 4 точки.

По-голямо от 2 и по-малко или равно на 2.5 – 2 точки.

По-голямо от 2.5 - 0 точки.

Критерий 2.6.

Проектни предложения подадени от групи/организации на производители на селскостопански продукти – 10 точки.

Критерий 2.7.

Проектни предложения с инвестиции и дейности в напоителни системи за напояване при отглеждане на царевица над 50 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са изцяло насочени към инвестиции за напояване и за отглеждане на царевица – 10 точки.

Този критерий за оценка го включваме към приоритета, който е свързан с интегриран подход в контекста на подкрепа за напоителни системи.

Критерий 3.1.

Проектни предложения на кандидати, които са производители на биологични продукти.

Минимално изискване, кандидата е оператор, който има сключен действащ договор за контрол и сертификация по правилата на биологичното производство преди 1 януари 2024 година за всички видове земеделски култури или животни, с които се кандидатства по проектното предложение – 10 точки.

Общ брой точки по таблицата – 106.

Максимален брой точки – 95.

Минимален брой точки за предоставяне на финансова помощ – 15.

В допълнение финансови условия.

Минимален размер на допустимите разходи за едно проектно предложение в рамките на 15 000 евро.

Максимален размер на допустимите разходи за един кандидат, за един проект е в рамките на 450 000 евро.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА предложи да се премине към кратки изказвания.

СИМЕОН КАРАКОЛЕВ призова Комитета да не приема това предложение за финансовите критерии, защото фирма с 5 милиона годишен оборот и с 50 хиляди печалба не би могла да инвестира, а със сигурност всяка банка ще даде кредит за това, но кандидатът няма да получи допълнителни точки, което го поставя в съвсем различни условия, което не е целта на този прием. Според него приемайки така предложените критерии биха се подпомогнали само най-печелившите фирми, които не са нито в сектор „Плодове и зеленчуци“, нито в сектор „Животновъдство“.

ВЕСЕЛИНА РАЛЧЕВА предложи процедурно първо да се гласуват тези изменения, които са в червен цвят, в резултат на дискусиата, а след това като се види кое се приема и кое - не, да се гласува анблок.

ВАСКО СТОИЛОВ и **СИМЕОН КАРАКОЛЕВ** не се съгласиха с предложението на госпожа Цветанска, а изразиха подкрепа за предложението на УО на ПРСР. Те предложиха първо да се гласува предложението на Управляващия орган.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА поясни, че единствената цел да се предложат тези критерии е поради края на програмния период, през който може да се окаже, че парите не са усвоени.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА обобщи, че първо ще се гласува предложението на Управляващия орган по двата критерия, след което ще се гласува предложението на госпожа Цветанска, а накрая - анблок, както предложи госпожа Ралчева.

Премина се към гласуване на предложението на Управляващия орган по двата критерия 2.4 и 2.5 по подмярка 4.1.

- „Против“ – 3.
- „Въздържали се“ – Няма.

Приема се предложението на Управляващия орган.

Премина се в режим на гласуване предложението на БАКЕП.

- „Против“ – 24.
- „Въздържали се“ – Няма.

Предложението на БАКЕП не беше прието.

Премина се в режим на гласуване на всички критерии анблок по подмярка 4.1, с предложението за увеличение на максималния размер от 350 000 на 450 000 и с предложението по 2.4 и 2.5 във варианта на предложението на Управляващия орган.

ВЛАДИСЛАВ ЦВЕТАНОВ обобщи, че в текстовете по критерий 2.4 и 2.5 остава предложението на Управляващия орган.

- „Против“ – 2.
- „Въздържали се“ – 3.

Предложението беше прието.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА предложи разглеждане на критериите по подмярка 4.2, представени от господин Цветанов.

ГЕРГАНА АНДРЕЕВА обърна внимание, че поради насрочения Консултативен съвет за 14.00 часа, трябва да напусне заседанието.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА увери, че ще се процедира максимално експедитивно.

ВЛАДИСЛАВ ЦВЕТАНОВ започна да чете предложението на Управляващия орган за критериите за оценка по подмярка 4.2 единствено за инвестиции и дейности, осигуряващи опазване на компонентите на околната среда, включително ВЕИ, при извършване на преработвателна дейност.

Критерий 1.1 – инвестиции, познати от приема от 2022 година по подмярка 4.2 отново по линия на Механизма за възстановяване.

Критерий 1.1.

Проектни предложения в чувствителни сектори – 20 точки; изискване за допустимост на инвестиционни разходи – 75 %.

Критерий 2.1.

Проектни предложения, които са представени от кандидати, които не са одобрени за подпомагане по подмярка 4.2 – 10 точки тежест.

Критерий 2.2.

„Средноаритметичният размер на оперативната печалба на кандидата от последните три години, е по-голям от общата стойност на разходите по проектното предложение“ – 20 точки.

Критерий 2.3.

Критерий за оценка за проекти, представени от групи и организации на производители – 10 точки.

Критерий 3.1

Критерий за кандидати, които притежават сертификат за производство на биологични продукти – 10 точки.

Общият брой точки по тези критерии за оценка – 70 точки.

Максималният брой точки – 80 точки.

Минимален брой точки за финансиране на проектното предложение – 10 точки.

Финансовите условия за целевия прием – 15 000 евро минимален размер на разходите за едно проектно предложение, съответно 700 000 евро максимален размер на разходите за едно проектно предложение.

Максимален размер на разходите от 600 000 евро за проектни предложения, при които дейността предполага преработката на селскостопански продукти от Приложение № 1 в продукти извън Приложение № 1.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА припомни, че критериите по първото предложение по подмярка 4.1 и 4.2 са представени и обсъдени в онлайн формат със заинтересованите страни. Предложенията, изпратени към Комитета по наблюдение в голяма част отразяват дискусията и мненията, които постъпиха от самите различни организации още по време на тази дискусия.

СРЕБРИН ИЛИЕВ отново зададе въпрос защо липсва критерия за приходи, а само – едикта.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА отговори, че подходът е различен за преработвателното предприятие и прилагането на този критерий би било неработещо.

СЛАВИ ТРИФОНОВ изрази резерви относно този икономически критерий, тъй като на два пъти ембаргото към руския пазар и войната в Украйна имат невероятно негативно влияние, което даде отражение основно на преработвателните предприятия.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА поясни, че за разлика от преди, сега при тези целеви приеми бенефициентите и администрацията няма да имат времето от 24 или 36 месеца за изпълнение. Затова Управляващият орган поддържа предложението за наличието на финансови критерии, особено по подмярка 4.2.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА даде пример с вероятните 50 проекта с 20 милиона евро бюджет по 4.2, които трябва да бъдат класирани по някакъв начин. Изрази съмнение, че тези проекти ще бъдат на преработвателни предприятия. Затова БАКЕП предлага по-стриктни критерии по отношение на печалбата и в максимална степен усвоен бюджет по Програмата.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА заяви, че предложението на госпожа Цветанска е било подложено за гласуване, но не е срещнало подкрепа.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА обърна внимание, че наименованието на критерия „средноаритметичният размер на оперативната печалба е по-голям от общата стойност на разходите по проектите“ по 4.1 и по 4.2 не съответства с начина, по който той се оценява - в предложената скала няма нито един показател, за който се дават точки, когато средноаритметичният размер на печалбата е по-голям от инвестицията.

ВЛАДИСЛАВ ЦВЕТАНОВ обясни на госпожа Цветанска, че този критерий за оценка е прилаган и в предходни периоди на прием по подмярка 4.2. Критерият гласи: „Средноаритметичният размер на оперативната печалба на кандидата от последните три години е по-голям от общата стойност на разходите по проектното предложение“. В минималното изискване са посочени различни стъпки и съответно коефициенти при използването, на които съотношението средноаритметичен размер на оперативната печалба спрямо разходите по проекта са отделните стъпки, затова е формулирано така: „Средноаритметичният размер на печалбата на кандидата от

последните три завършени финансови години, умножен по 5, е по-голям от общата стойност на разходите по проектното предложение“ и тази логика е запазена във всички стъпки докрай.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА заяви, че по предложение на госпожа Джупарова е прецизиран текстът за минималното изпълнение на критерия за приоритет за биологично производство.

ВЛАДИСЛАВ ЦВЕТАНОВ изчете редакцията на текста: „Кандидатът е сертифициран за прилагане на методите за биологично производство на посочените в бизнес плана крайни продукти“.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА предложи да се премине към гласуване на критериите по подмярка 4.2, които да се приложат към предстоящия целеви прием заедно с предложените финансови параметри като минимален и максимален размер на допустимите разходи за един кандидат за едно проектно предложение, както и съответно приложимия режим на държавни помощи.

Премина се в режим на гласуване.

- „Против“ – Няма.
- „Въздържали се“ – 4.

Предложението беше прието.

(Следва почивка от 14.00 часа до 15.10 часа)

Точка 4

Предложение на УО на ПРСР 2014-2020 за Индикативна годишна работна програма на ПРСР за 2024 г.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА представи накратко предложението и промените, които отразяват гласуваните по-рано през деня решения, касаещи преразпределянето на средствата, като съответно за целевия прием по подмярка 4.1 - не по-малко от 50 милиона евро, а по подмярка 4.2 - не по-малко от 20 милиона евро.

Максималната стойност по подмярка 4.1 е 450 хиляди евро.

СВЕТЛАНА БОЯНОВА попита дали в залата има кворум.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА отговори положително, като поясни, че за оставащите точки не се изисква гласуване.

ИЛИЯ ПРОДАНОВ направи коментар по отношение на 4.1 и заложеното начало - месец май 2024 година. Поради големия обем от документи и голямата сложност на такъв прием той предложи стартиране от 1 юни с приключване края на месец август.

ВЕНЦИСЛАВ ВЪРБАНОВ подкрепи предложението на господин Проданов.

ИЛИЯ ПРОДАНОВ отчете също, че срокът трябва да е три месеца, за да може и от Фонд „Земеделие“ да имат достатъчно време да започнат изпълнение и да предвидят инвестициите.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА се съгласи, че по-дълъг срок от 3 месеца би било неразумно.

СЛАВИ ТРИФОНОВ предложи същото и за подмярка 4.2 заради разрешителни и съгласувания с МОСВ.

СВЕТЛАНА БОЯНОВА предложи срок от четири месеца за прием, като при готовност, той да започне от месец май, с продължителност не повече от месец август, за да се отчете и натовареността на ДФЗ.

СЛАВИ ТРИФОНОВ се съгласи с предложението на госпожа Боянова, при условие че няма в указанията „по реда на постъпване на проектите“.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА разясни, че откакто е стартирала ПРСР, такъв подход не се прилага.

ИВАН ГЛАВЧОВСКИ не се съгласи приемите да започнат по едно и също време и предложи да има поне един месец разлика между тях, за да има по-лесно администриране, разглеждане и управление от страна на ДФЗ.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА обобщи направените предложения: за приема по подмярка 4.1 – срок от месец май – месец август; за приема по подмярка 4.2 - срок от месец юни – месец август; и похвали организацията и експедитивната работа на ДФЗ с разглеждането и оценката на 4000 проекта по ПВУ.

ИЛИЯ ПРОДАНОВ също поздрави ДФЗ за положените усилия и попита дали ще има промяна с входящите номера.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА разясни, че винаги се е прилагало и практиката го показва.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА предложи следното - тъй като подмярка 4.1 ще бъде трудна за подготовка на проекти, отколкото подмярка 4.2, и за нея ще са необходими три основни документа - документ за водовземане; документ от ИОСВ и становище от „Басейнова дирекция“, предложи приемът по 4.2 да се изтегли по-рано от месец май. Ако ще се кандидатства само за фотоволтаици, много по-лесно ще се подготвят проектите, защото самият проект за фотоволтаик съдържа само две части, бързо се одобрява от страна на общината и няма други документи, които да се изискват. Изрази мнение, че месец август е отпускарски месец и ще бъде лош за завършване на прием по 4.1, затова предложи за край месец септември. Конкретно по таблицата тя предложи стартиране на прием по подмярка 4.2 от месец май до месец юли/или средата на юли, като поясни, че приемът може да е по-кратък от три месеца, тъй като за 20 милиона евро проектните предложения по 4.2 няма да има толкова много подадени проекти.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА обясни, че по подмярка 4.1 и 4.2 ще има готовност за обезпечаване на прием, едва след като се изпрати нотификацията към Европейската комисия. Дотогава се минават процедури към МОСВ, след което – СКУСЕС и едва тогава нотификацията се изпраща официално през системата SFC. Стартирането през месец април или началото на месец май би било нереалистично.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА поясни, че е възможно и за два месеца срок да протече процедурата по прием, но само ако хората от преработвателния бранш са осведомени предварително, за да си набавят документите.

СЛАВИ ТРИФОНОВ отчете, че по подмярка 4.2 приемът също е целеви и е за екология, където също може да се очаква трудно съгласуване, затова предложи прием за три месеца.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА обясни, че след като мине заседанието на Комитета по наблюдение окончателното предложение за периодите на приеми от индикативния график ще бъде публикувано за обществено обсъждане..

БОЖИДАР ПЕТКОВ предложи на ниво министри и заместник-министър процедурите, които зависят от МОСВ, да бъдат по-интензивни и при положение, че напояването е национален приоритет, всички издавания на разрешителни за водовземане и др. да не се бавят.

СВЕТЛАНА БОЯНОВА подкрепи господин Петков и настоя колегите от МОСВ да съдействат пред висшестоящите си това нещо да се случи.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА предложи да се мине към гласуване на Индикативната годишна работна програма по ПРСР за 2024 година по начина, представена в настоящия момент.

- „Против“ – Няма.
- „Въздържали се“ – 1 (МОСВ).

Предложението беше прието.

СВЕТЛАНА БОЯНОВА предложи да бъде изложена обосновката на въздържанието от представителя на МОСВ.

ГАЛИНА СИМЕОНОВА (МОСВ) разясни, че относно съгласувателните процедури колегите от Министерството, както и регионалните структури, включително „Басейнова дирекция“ и РИОСВ, също са затрупани с работа. Приоритет винаги се е давало на по-спешните проекти, най-вече в областта на намаляване на климатичните промени. Тя гласува с „въздържал се“, тъй като не е проведена процедура за 17-то изменение на ПРСР.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА заяви, че е направила коментар още в самото начало на заседанието по този въпрос и предложи поради опасение от намаляване

на кворума първо да се премине към точка 6 от Дневния ред, която касае интервенциите, свързани с пазарни мерки и организации на производителите, след което да се представи презентацията по напредъка в изпълнението на ПРСР,

- „Против“ – Няма.
- „Въздържали се“ – Няма.

Точка 6

Представяне на Промени в бюджета на интервенции в лозаро-винарския сектор.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА даде думата на госпожа Лазарова.

ИРИНА ЛАЗАРОВА поздрави и премина към разглеждане на предложението, обсъдено предварително в Междуправителствена работна група и касаещо интервенциите в лозаро-винарския сектор. Тя разясни, че при тези интервенции бюджетът е година за година, като не се допуска прехвърляне на средства от една година в друга. До момента по интервенциите в лозаро-винарския сектор през финансовата 2024 година са проведени три приема - „Преструктуриране и конверсия на лозя“; „Информирание в държави членки, популяризиране в трети държави“; и „Инвестиции в екологични съоръжения“ и „Инвестиции в Лозаро-винарския сектор“. След проведените приеми от общия бюджет за секторните интервенции в лозаро-винарския сектор за финансовата 2024 година останаха свободни средства в размер на 13 милиона 832 хиляди 990 лева. Съгласно наредбата решенията за бюджетите за всеки прием, както и за обявяване на втори прием, за прехвърлянето на бюджет към други интервенции в рамките на съответната финансова година, се случват по решение на постоянна работна група. За финансовата 2024 година и по принцип за всички финансовите години по Стратегическия план държавата членка взема решение как да ги прехвърли. В крайна сметка на 26 март се проведе заседание на Постоянната работна група с участието на неправителствените организации в сектора, на което бяха взети следните решения:

1. По реда на чл. 6 от Наредба № 14 от 2023 година, да се проведат втори приеми по интервенциите „Преструктуриране и конверсия на лозя“, „Инвестиции в лозаро-винарския сектор“ и „Инвестиции в екологични съоръжения“.

2. Свободните средства в размер на 13 милиона 832 хиляди 990 лева да бъдат разпределени по следния начин:

- за втори прием по Интервенция „Преструктуриране и конверсия на лозя“ да бъдат прехвърлени 4 млн. лева за 2024 година;
- за втори прием по Интервенция „Инвестиции в лозаро-винарския сектор“ да бъдат прехвърлени 7 милиона 221 хиляди 669 лева за 2024 година;
- за втори прием по Интервенция „Инвестиции в екологични съоръжения“ да бъдат прехвърлени 1 милион 811 хиляди 320 лева за 2024 година.

За така определените бюджети ще може да се кандидатства само за проекти с авансови плащания, които да бъдат изплатени преди 16 октомври 2024 година.

3. По Интервенция „Застраховане на реколтата“ към вече предвидения бюджет от 300 000 лева да бъдат прехвърлени 500 000 лева от свободните средства така, че да се осигури бюджет от 800 000 лева.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА предложи гласуване.

- „Против“ – Няма.
- „Въздържали се“ – Няма.

Решението се прие единодушно.

Точка 5

Напредък в изпълнението на ПРСР 2014-2020 г.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА обяви, че колегите от Държавен фонд „Земеделие“ са подготвили презентация и предостави думата на госпожа Кожухарова.

МАРИЯ КОЖУХАРОВА поздрави присъстващите и започна с кратка презентация по напредъка на ПРСР 2014-2020.

В представената таблица общият бюджет по Програмата за развитие на селските райони е сума от 3 милиарда 789 милиона евро, като най-голям бюджет е заделен за мярка 4 – „Инвестиции в материални активи“.

Изплатените средства по Програмата за развитие на селските райони до момента възлизат на 2 милиарда 682 милиона евро, като това са суми от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и от национално финансиране.

На следващия слайд от презентацията в таблицата се вижда информацията относно договарянето през годините, през които се е прилагала Програмата за развитие на селските райони. Обърна внимание, че за миналата година договорената субсидия в размер на 1,3 милиарда лева е достигнала своя връх с общ брой на договорените проекти 3192. От таблицата е видно също, че и броят на договорените проекти е най-голям през 2023 година спрямо останалите години.

От началото на тази година са договорени 648 договора - проекти по подмярка 6.1 от последния прием, процедура 6013, както и проекти по 19.2. Изплатените средства са в размер на 530 милиона лева. През 2023 година се сключиха административните договори от последния прием по подмярка 4.1, това е процедура 4012, подадени бяха 1868 проекта. Тъй като броят е изключително голям, се наложи и три пъти увеличение на бюджета - един път през 2022 година и два пъти през 2023 година. Така се осигури възможност за финансиране на одобрени проекти, които са получили над 35 точки по критериите за подбор. До момента общо одобрените проекти са 1477 по този прием, сключените договори са 1371 на стойност от 526 милиона лева. Договореният бюджет по тази процедура възлиза на 545,9 милиона лева.

В началото на месец септември приключи и обработката от последния прием по подмярка 4.2. От 143 постъпили проектни предложения одобрение получи 120 проекта. Договорени до момента са 117 със сума на субсидията от 26,5 милиона лева. Бюджетът по този прием е 39,1 милиона лева.

Друга обработка на проекти по подмярка 4.2, която беше финализирана през предходната година, приемът по процедура 4015, постъпилите 523 проектни предложения са с бюджет, два пъти увеличаван - един път през 2022 година и един път през 2023 година с финална сума на субсидията по този прием 477,3 милиона лева. Това даде възможност за одобрение на 419 проекта, като до момента са сключени 410 договора със сума на субсидията 474,5 милиона лева.

В края на месец декември 2023 година приключи обработката и на проектите от последния прием по подмярка 6.1, приемът по процедура 6013. Одобрение са получили 382 проектни предложения от постъпилите 485. Договорите се сключиха в началото на тази година основно. Броят на сключените до момента договори е 364, а сумата на субсидията е над 17 милиона лева.

През 2023 година премина и обработката на последните четири приема по подмярка 7.2 в направления: Улици, пътища, енергийна ефективност и водоснабдителни съоръжения.

През месец август приключи обработката на процедурата за улици, като бюджетът през 2023 година беше допълнително увеличен. Това даде възможност за финансиране на проектите предложения, получили над 48 точки включително, като към настоящия момент са сключени договори с 39 от одобрените кандидати и стойността на субсидията е близо 72 милиона лева при бюджет от 72,36 милиона лева.

През 2023 година премина и обработката на проектите по процедурата за пътища. Първоначално бяха одобрени 32 проекта, като отново след увеличение на бюджета през 2023 година, бяха одобрени и другите три проектни предложения, които стояха в резервния списък по процедурата. В крайна сметка са сключени 35 договора на стойност 98 милиона лева.

За енергийна ефективност приемът, който беше стартиран в края на 2022 година, приключи с обработката през 2023 година. В рамките на приема бяха постъпили 122 проектни предложения на обща стойност 54,2 милиона евро, над 100 милиона лева, сума която значително надвишаваше първоначалния бюджет по процедурата, който беше в размер на 29,3 милиона лева. При тези условия беше увеличен бюджетът двукратно до 64,3 милиона лева. В резултат се финансираха 73 проектни предложения на стойност 62,6 милиона лева.

При последния прием по подмярка 7.2, който беше договорен предната година, се сключиха 35 договора с кандидати по всички подадени проекти от този прием, тоест имаме 35 подадени проектни предложения и 35 сключени договора. Стойността на договорите е близо 90 милиона лева.

В края на предходната година беше стартирана и нова комисия по подмярка 8.6, средствата са остатъчни от бюджета по този прием. Комисията вече е приключила своята работа, 10 проектни предложения са одобрени и предстои изпращане на уведомителни писма до одобрените кандидати. При подмярка 19.2. за целия програмен период до настоящия момент са договорени 1779 броя проектни предложения. Стойността им е 178 милиона лева. От тях 114 са сключени в началото на тази година, като сумата по тях е малко над 10 милиона лева.

От началото на прилагане на Програмата за развитие на селските райони до края на месец март тази година са регистрирани 981 приема по проведени от Местни инициативни групи процедури за контрол на проектни предложения, като от тях за 949 броя е извършен последващ контрол от страна на ДФ „Земеделие“ и е издадена заповед на изпълнителния директор на Фонда.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА помоли тези документи да бъдат изпратени до членовете на КН.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА потвърди, че ще бъде изпратено до Комитета по наблюдение.

ИВАН ГЛАВЧОВСКИ зададе въпрос за процента на изпълнение на мярка 4, тоест съотношението между договорени към реализирани към изплатени проекти.

МАРИЯ КОЖУХАРОВА отговори, че в презентацията е включен само процента за усвояване спрямо изплатените средства и заяви, че в края на всеки месец на електронната страница на Държавен фонд „Земеделие“ се публикува официално такава информация за процента на усвояване по всички мерки от програмата.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА помоли за информация относно проектите по подмярка 4.1, прием 2021, които не се изпълняват и на каква стойност са, кога изтичат повечето договори от гледна точка на бюджетите по 4.1 и дали се очаква някакво освобождаване на допълнителен ресурс от неизпълнени проекти от прием 2021 година.

ИВА ИВАНОВА отговори, че за момента няма такъв анализ, но масово договорите бяха пописани в началото на 2023 година, така че към момента те трябва да са стартирали изпълнение, но не и да са приключили такава. Предложи след изготвяне на такъв анализ той да бъде разпратен до членовете на КН.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА обяви, че госпожа Иванова ще представи синтезирана информация по отношение на проектите, свързани с инвестиции с напояване.

ИВА ИВАНОВА продължи с отговор на въпрос от господин Главчовски колко са подадените проекти с включени инвестиции за напояване по последния прием по 4.1. Общо бяха подадени 300 проекта, от които 224 в чувствителен сектор и 76 извън чувствителен сектор само за проекти със сключени инвестиции за напояване. Заявените разходи бяха общо 110 милиона, от които 81 милиона в чувствителен сектор и 28 милиона извън тях. Сключените договори бяха 245 с проекти, които имат напояване за близо 90 милиона лева, а подадените заявки към този момент са 63 за около 23 милиона лева.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА се обърна специално за допълнителни въпроси относно тази информация към господин Главчовски.

Въз основа на изнесените данни от госпожа Иванова **ИВАН ГЛАВЧОВСКИ** направи извод, че тези 50 милиона евро, които са заделени за напояване, са предостатъчни.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА разясни, че една такава груба сметка и извод са доста погрешни, защото става дума за целеви прием, а коментарът на господин Главчовски е за прием, в който е имало много по-голям списък от допустими инвестиции.

ИВАН ГЛАВЧОВСКИ не се съгласи, че в приема тогава, в който е включено напояването, за което се дават допълнително точки, не е имало кандидати.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА обясни, че това е бизнес решение на всеки предприемач, който взема решения за инвестиция и очакванията за стартиране на инструмент, който да подкрепи инвестиции, свързани с ефективно управление на водите, е повече от две години. Тя прикани към последни изказвания и коментари, за да се върви към закриване на заседанието.

ИЛИЯ ПРОДАНОВ поиска допълнителна информация относно Плана за възстановяване и устойчивост и дали има вероятност за евентуалното прехвърляне на средства към технологична модернизация.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА заяви, че такова предложение на министерството за трансфериране на средства официално е депозирано писмено в Министерството на финансите. Европейската комисия прави техническа мисия с всички администрации, които имат инвестиции или реформи в рамките на Националния план за възстановяване и устойчивост. Към настоящия момент Министерството на финансите събира и обобщава цялостната информация, получена в рамките на тази техническа мисия със службите на Европейската комисия. На проведената по-рано среща с представители на Министерството на финансите, дирекция „Национален фонд“ и дирекция „ЦКЗ през седмицата тя обясни, че се работи усилено за обобщаване на информацията, за да могат да се дадат предложения за промените във Второто изменение на Плана за възстановяване и устойчивост през 2024 година, което да бъде изпратено към Европейската комисия. Срокът за това е към края на месец май, а до началото на юни се очаква да има одобрение от Съвета на ЕС, като в заключение обяви, че общото решение е на кабинета.

ИЛИЯ ПРОДАНОВ уточни, че въпросът касае държавната част от решението, а процесът трябва да бъде забързан.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА го увери, че той е забързан много отдавна от страна на министерството на земеделието и храните. С оглед на деня и новината, която се чакаше от всички в 9:30 часа, не е възможно да се прогнозира нищо засега в държавата. Отчете факта, че по данни на колегите от МФ, които координират целия механизъм, не се отчита риск за инвестиция 1 – технологична модернизация.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА зададе три въпроса във връзка с ПВУ.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА помоли да закрие официално заседанието, тъй като въпросите касаят ПВУ.

КРИСТИНА ЦВЕТАНСКА настоя за кратки и бързи отговори относно кога се очаква да излязат резултатите, колко горе долу точки, без парите от водите, ще стигнат за проектите и ако във връзка с вземането на решение за прехвърлянето на средствата от водите, обявено за юни месец, ще бъде възможно да се договорят допълнителни проекти с този ресурс.

ИВА ИВАНОВА отговори, че се планира следващата седмица да приключи оценката на проектите. Като резултат ще бъдат одобрени около 1700 проекта, а точките са от 56 нагоре. За малка част от тях е възможно да стигнат и до 55, но тези изчисления ще са налични другата седмица. Относно втория въпрос тя разясни, че има таргет за сключването на 636 договора до края на месец април, т. е. и след това може да се продължи със сключването на договори.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА допълни, че тази информация я има в процедурите, заложили за трансфер на средства, така че е възможно. Прикани госпожа Микова да допълни нещо повече относно ПВУ.

СОНЯ МИКОВА отговори, че на този етап няма допълнителна информация или взето решение, което може да бъде сведено пред КН.

РАДОСЛАВ ЙОРДАНОВ се обърна към всички с молба да се предприемат мерки за стартиране на подхода WOMP за следващия програмен период.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА разясни, че като единствен представител на Управляващите органи, които финансират подхода, към настоящия момент Министерството на земеделието и храните като принципал на политиката за развитие на селските райони държи този подход да се прилага по многофондов начин. Различните мнения, които имаше между останалите Управляващи органи с това на Министерството на земеделието и храните като становище, отразяват взетото национално решение през 2020 година, разписано в Споразумението за партньорство и то остава непроменено. Тя изрази надежда, че максимално бързо прилагането на подхода ще стартира най-накрая и това предстои да се види тези седмици.

Тя попита за други изказвания и даде думата на господин Петков.

ИВАН ПЕТКОВ помоли за информация как ще стартират инвестиционните интервенции по Стратегическия план, как върви подготовката за него, докде е стигнало разработването на нормативната уредба, Системата за електронно управление и планирането на приемите.

ПРЕДС. ТАНЯ ГЕОРГИЕВА обясни, че промените в Закона за подпомагане на земеделските производители, които имат отношение към прилагането на интервенциите по

Стратегическия план и Наредбата за прилагане на инвестиционните интервенции, са на своя финал. Паралелно с това се разработват Насоки за кандидатстване. Тя благодари на всички за участието, за търпението и за отговорното отношение. Пожела хубав ден и прекрасен уикенд и закри заседанието.

(Комитетът по наблюдение завърши в 15.55 часа)

6/3/2024

7.6.2024 г.

X

Елена Иванова
директор РСР
Signed by: Elena Angelova Ivanova

6/3/2024

X

Аделина Стоянова
директор на дирекция "Директни плащан...
Signed by: Yanislav Damyanov Yanchev

3.6.2024 г.

X

Ирина Лазарова
директор ПМОП
Signed by: Irina Nachkova Lazarova

X

Деница Динчева
директор на дирекция "Животновъдство"
Signed by: Denitsa Boykova Dincheva

Неразделна част от настоящия протокол са приложения 1, 2, 3, 4, 5 и 6.

